

CUPRINS

SUMMARY

*

SOMMAIRE

*

INHALT

PARTEA ÎNTÂI

~ ARHEOLOGIE ~

Sabin Adrian Luca, Ana-Maria Păpureanu, Florentina Mărcuți, Anamaria Tudorie

Date despre doi nasturi și o mărgea, piese realizate din *Spondylus gaederopus* Linnaeus, 1758. Descoperiri de la Tărtăria-Gura Luncii (campania 2014)
Data about two buttons and a bead, pieces made of *Spondylus Gaederopus* Linnaeus, 1758. Discoveries from Tărtăria-Gura Luncii (2014 campaign) 75

Kata Szilágyi

Preliminary result of the lithic raw material distribution at the Alsónyék-Bátaszék Late Neolithic site (Southeastern Hungary)
Rezultatele preliminare ale distribuției de materii prime litice din situl Neolitic târziu Alsónyék-Bátaszék (Ungaria de sud-est) 99

Ancuța Bobîna, Mihai Gligor

Plastic Art from the Neolithic and Eneolithic settlement at Alba Iulia-Lumea Nouă (Alba County). Zoomorphic clay representations
Plastica zoomorfă din situl neolitic și eneolitic de la Alba Iulia-Lumea Nouă (jud. Alba)..... 131

Adela Kovács

A column type statuette discovered at Ștefănești-Stânca Doamnei, Botoșani county
O posibilă statueta de tip “coloană” descoperită la Ștefănești-Stânca Doamnei, jud. Botoșani..... 151

Cornelia-Magda Lazarovici, Gheorghe Corneliu Lazarovici

Bucraniul – simbol și semn (Partea a III-a)
Bucrania – symbol and sign (IIIrd Part) 163

Mihaela-Maria Barbu, Mihai-Marius Ciută

Despre atelierul de confecționat unelte aparținând locuirii Coțofeni de la Șeușa-Gorgan
About a workshop for tools making belonging to Coțofeni habitation from Șeușa-Gorgan.....221

Octavian-Cristian Rogoza, Dorel Micle, Remus Dincă

Materiale atribuite culturilor Coțofeni și Noua descoperite în hotarul administrativ al localității Tărtăria (jud. Alba)
Materials assigned to Coțofeni and Noua cultures discovered within the administrative limits of Tărtăria (Alba County).....233

†Marius Moga, † Florin Medeleț, Petru Rogoza

Materialele atribuite bronzului târziu de la Timișoara-Pădurea Verde
Discoveries belonging to the late bronze age from Timișoara-Pădurea Verde247

Corina Borș, Luciana Rumeș-Irimuș

Contexte arheologice cu ceramică de tip Basarabi spartă pe loc din situl hallstättian Tărtăria-Podu Tărtăriei vest (jud. Alba)
Archaeological features with Basarabi type ceramics broken in situ from the site Tărtăria-Podu Tărtăriei vest (Alba County).....275

Alexandru Berzovan, Sergiu-Constantin Enea, Dumitru Boghian, Carsten Mischka, Imren Tasimova

Cetatea getică de la Poiana Mănăstirii-Între Șanțuri, comuna Țibana, jud. Iași
The Getic fort from Poiana Mănăstirii-Între Șanțuri, Țibana commune, Iași County305

Iosif Vasile Ferencz, Aurel Rustoiu, Adrian Căsălean

O fibulă puternic profilată de la Ardeu. Considerații privind pătrunderea fibulelor provinciale romane în Dacia la începutul secolului I dHr
A strongly profiled brooch found in Ardeu. Considerations regarding the inmoving of the Roman provincial brooches in Dacia on the beginning of the Ist century AD.325

Mihaela Denisia Liușnea

Fragmente inedite de ceramică romană, din categoria *terra sigillata*, descoperite la Barboși, Galați
Fragments of roman ceramic, from the *terra sigillata* category, discovered at Bărboși, Galați.....335

Radmila Zotović

- Funerary monuments from the site of Varoșiște near Požega
Monumente funerare din situl Varoșiște de lângă Požega 353

Radu Ota, Ilie Lascu, George Valentin Bounegru

- A recently discovered *mausoleum* and the topic of existence of some funerary buildings at *Apulum*
Un mausoleu descoperit recent și problema existenței unor asemenea construcții la *Apulum*..... 359

Horea Pop

- Oseminte umane în context nefunerar din epoca romană descoperite la Șimleu Silvaniei, jud. Sălaj
Human remains in non-funerary contexts in the Roman period from Șimleu Silvaniei, Sălaj County 383

Ioana Mărincean

- Un sfeșnic de bronz descoperit la *Potaissa*
A bronze candlestick discovered at *Potaissa* 395

Ștefan V. Georgescu, Vasile Marinoiu

- Opaite romane din colecția Muzeului Județean Gorj “Alexandru Ștefulescu” (Târgu Jiu)
Roman oil lamps from the collection of the Gorj County Museum “Alexandru Ștefulescu” from Târgu Jiu..... 401

Ana-Cristina Hamat

- Imaginea nemuritoare a frumuseții. Gemele descoperite în aria municipiului roman *Tibiscum* (jud. Caraș-Severin)
The immortal image of beauty. Gems discovered in the Roman area of *Tibiscum* (Caras-Severin County)..... 417

George Valentin Bounegru, Oana Tutilă

- Despre jocuri la *Apulum*
About Games at *Apulum*..... 439

Mircea Negru, Florica Bohîlțea-Mihuț, Ionuț Săvulescu, Ingrid Poll, Alexandra Lițu, Valentin Bottez

- Considerații privind producția de cărămizi romane la *Romula*. Procese tehnologice și produse
Considerations on the production of Roman bricks in *Romula*. Technological processes and products 451

Ilija Dankovic, Ana Bogdanovic

Contribution to Knowledge of *Viminacium*'s Water Supply
Contribuții la studiul aprovizionării cu apă de la *Viminacium* 469

Dorel Micle, Octavian-Cristian Rogozea

Contribuții la repertoriul descoperirilor atribuite secolelor II–IV din vestul României
Contributions to the repertory of IInd to IVth centuries assumed discoveries in
Western Romania 483

Adrian Bejan

Așezarea de la Hodoni-*Pustă*. Considerații privind habitatul postroman din Banat
The settlement of Hodoni-*Pustă*. Considerations regarding the post Roman habitat
from Banat 521

Virgil Mihailescu-Bîrliba

Incinerare, înhumație și biritualism
Incineration, inhumation and biritualism 541

Dan Băcuet-Crișan, Sanda Băcuet-Crișan

Două artefacte medievale timpurii din fier descoperite în hotarul comunei Buciumi
(jud. Sălaj)
Two early mediaeval iron artifacts discovered inside the borders of the Buciumi
commune (Sălaj county) 557

Bogdan Alin Craiovan

Contribuții la cunoașterea secolelor XII–XIII în vestul României. Repertoriul
descoperirilor căldărilor de lut din Banatul românesc
Contributions towards understanding the XII–XIII centuries in western Romania.
The repertory of clay cauldrons finds in romanian Banat. 565

PARTEA A DOUA

~ METODE DE INTERDISCIPLINARE ~

Worrawit Boonthai

From nomadic hunter-gatherer to the beginning of sedentism: dental pathological observed at site of Pratu Pha, northern Thailand

De la nomazii vânători-culegători la începutul sedentarismului: patologii dentare observate în situl de la Pratu Pha, nordul Thailandeii597

Georgeta El Susi

Oase de animale din aşezarea neolitică târzie de la Uivar, jud. Timiș. Materialul din şanţurile de fortificaţie

Animal bones from the late Neolithic site from Uivar, Timiș County. The sample from the fortification ditches611

Iharka Magdolna Szücs-Csillik, Zoia Maxim

Constelații “văzute” din sanctuarul neolitic de la Parța

“Observed” constellations from the Parța neolithic sanctuary641

Corneliu Beldiman, Berecki Sándor, Diana-Maria Beldiman

Artefacte preistorice din materii dure animale descoperite la Şincai-Cetatea Păgânilor, jud. Mureș

Prehistoric osseous material artefacts discovered at Şincai-Cetatea Păgânilor archaeological site, Mureș County, Romania649

Cristian Floca

Movilele de pământ din județul Timiș. Un studiu de caz în zona localității Teremia Mare

Earth Mounds from Timiș County. A case study within Teremia Mare area671

Dumitru Boghian, Vasile Budui, Sergiu-Constantin Enea, Sorin Ignătescu

Spațiul celor vii și morți. *Landscape archaeology* în zona necropolei tumulare de la Costâna (com. Todirești, jud. Suceava)

The space of the living and the dead. *Landscape archaeology* in the area of the barrow necropolis from Costâna (Todirești commune, Suceava county).....719

Leonard Dorogostaisky, Alexandru Hegyi

Noi ipoteze de lucru pentru cercetarea epocii bronzului în Banat (II). Un posibil complex de fortificații și așezări în arealul localităților Variaș – Satchinez (jud. Timiș)
Working Hypothesis for studying the Bronze Age in Banat Region (II). A possible settlement and fortification assemblage near Variaș and Satchinez (Timiș County)
..... 747

Eugen D. Pădurean

Cu privire la câteva imagini satelitare *Google Earth* din județul Arad
Regarding Some *Google Earth* Satellite images in Arad County 771

Costel Ilie, Corneliu Beldiman, Tudor Mandache, Diana-Maria Beldiman

Cercetări arheologice recente în așezarea de la Cavadinești-Râpa *Glodului*, jud. Galați. Date asupra artefactelor din materii dure animale
Recent research in Cavadinești-Râpa *Glodului* archaeological site, Galați County, Romania. Data regarding the osseous raw materials artefacts 783

Valentina Cetean, Aurora Pețan

Investigații petrografice la cetatea dacică Piatra Roșie
Petrographic investigations at Piatra Roșie Dacian fortress 803

Cătălin Borangic, Marius-Gheorghe Barbu

Arheologie experimentală. Propuneri de reconstituire a unor teți de pumnale curbe
Experimental archaeology. Proposals for remaking some scabbards of curved daggers..... 827

Silviu Gridan, Petru Urdea, Alexandru Hegyi

Castrul de la Ungra, jud. Brașov. Cercetări multidisciplinare
Gephysical survey of the Roman fort at Ungra, Brașov county, Romania..... 851

Eugen S. Teodor

Historical Outcomes at the end of an archaeological project: *Limes Transalutanus*
Concluzii istorice la finalul unui proiect arheologic: *Limes Transalutanus*..... 885

Florin-Gheorghe Fodorean

Mapping archaeological sites in Dacia. Roman rural settlements east of *Apulum*
Cartografierea siturilor arheologice din Dacia. Așezări rurale romane la est de *Apulum*..... 909

Adrian Cîntar

- Propunere de reconstituire digitală tridimensională a atelierului de prelucrare a sticlei de la *Tibiscum* (Jupa, jud. Caraș-Severin)
Tridimensional reconstruction proposal of the glass workshop at *Tibiscum* (Jupa, Caraș-Severin County) 919

Iulia-Alexandra Farcaș, Nastasia Pop

- Contribuții la studiul viticulturii în Dacia Romană: un cosor inedit din fier descoperit în teritoriul *Porolissum*-ului
Contributions to the study of viticulture in Roman Dacia: a novel iron grape-knife discovered within *Porolissum* territory 931

Gerda Von Bülow

- Der tetrarchenzeitliche Kaiserpalast *Romuliana*-Gamzigrad. Erste Ergebnisse interdisziplinärer Feldforschung
Palatul imperial din timpul Tetrarhiei de la *Romuliana*-Gamzigrad. Primele rezultate ale unei cercetări interdisciplinare de teren 937

Hedy M-Kiss

- Tălpi medievale de piele din Timișoara, str. Lucian Blaga (2014)
Medieval leather footwear soles from Timișoara, Lucian Blaga St (2014)..... 957

~ ISTORIE ~

Remus Mihai Feraru

- Fêtes consacrées à Poséidon à *Milet* et dans ses colonies du Pont-Euxin
Sărbători consacrate lui Poseidon la *Milet* și în coloniile sale de la Pontul Euxin 969

Aurora Pețan

- Date noi cu privire la inscripția “cu arme” de la *Sarmizegetusa Regia*
New data regarding the “weapon-shaped-letter” inscription from *Sarmizegetusa Regia*..... 981

Miroslava Mirković

- Das linke – das rechte Donauufer
Malul stâng – malul drept al Dunării..... 1001

Radu Ardevan

- Ein *sacerdos* von *Drobeta*
Un *sacerdos* de la *Drobeta* 1007

Gabriel Crăciunescu, Constantin C. Petolescu

Drobeta. “Pietre călătoare”

Drobeta. “Pierres errantes” 1013

Ioan-Călin Timoc

Rectificări în legătură cu descoperirile epigrafice de epocă romană de la Pojejena (jud. Caraș-Severin)

Corrections regarding the Roman epigraphic materials discovered at Pojejena (Caraș-Severin County) 1027

Atalia Onițiu

Rudenie și relații sociale în Dacia Romană. Câteva considerații epigrafice

Kinship and social relations in Roman Dacia. Some epigraphic considerations 1037

Lucian-Mircea Mureșan, Ioana Mureșan

Între teorie și practică. Aspecte ale dreptului roman referitoare la practica funerară la Dunărea de Jos – studii de caz bazate pe o serie de studii romane antice

Theory and practice. Aspects of Roman Law regarding Funerary Behaviour on the Lower Danube – a Study of ancient Roman Sources 1045

Silviu Ene

Reprezentări ale divinităților paterne în arta coroplastică din provincia Dacia

Representations of the consort deities in the Coroplastic Art from the province of Dacia 1061

Simona Regep

Un post de observație roman al drumului imperial la *Tibiscum*

An observatory station of the imperial road at *Tibiscum* 1075

Emanoil Pripon

Considerații cu privire la restaurarea și conservarea descoperirilor monetare antice din castrul auxiliar de la Buciumi, jud. Sălaj

Considerations regarding the Restoration and Conservation of the Ancient Monetary Finds from the Auxiliary Fortress of Buciumi, Sălaj County 1081

Cosmin Matei

Studiu asupra circulației monetare romane din castrul de la *Tibiscum*

Study on the Roman Coinage Circulation in the Fort of *Tibiscum* 1093

Trajan Kačina

Un nou tezaur monetar din secolul al IV-lea descoperit în Banatul Sârbesc

A new IVth Century coin hoard discovered in Serbian Banat 1135

Mariana Balaci-Crînguș, Cătălin Balaci

Despre producția metalurgică și circulația monetară în sud-vestul Daciei în secolele III–IV dHr

Some thoughts about metallurgic production and money deposits from southwestern part of Dacia in the IIIrd and IVth Century AD..... 1145

Sorin Forțiu

Despre titlul onorific de "*banus*"

Regarding the honorary title of "*banus*"..... 1153

Alexandra-Andreea Rusu, Viorica Ioana Slădescu

Il filo d'oro. The premises for the development of silk textiles production in Italy

Il filo d'oro. Premisele dezvoltării producției textilelor din mătase în Italia 1209

Zoltan Iusztin

Banatul medieval – exemplificări și interpretări toponimice

Medieval Banat – Toponymical interpretations and exemplifications..... 1219

Maria Frînc

Ceartă pentru moștenire în secolul al XVI-lea în familia Banffy Lossoczy de Nușfalău

A quarrel for inheritance in XVIth century within the Bánfy Losonci family of Nușfalău..... 1227

~ VARIA ~

Nicolae Hurduzeu

Drumul sufletului în cântecul de zori

The journey of the Soul in the Dawn Song 1245

Marius Ardeleanu

Observații privind reenactmentul și reenactorul antic din România

Remarks on the re-enactment and ancient period re-enactors from Romania 1253

Marius Marcu

Ghid de bune practici în construcția și mentenanța unui website cultural

Best practice guidelines for building and maintaining a cultural website 1265